

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
minden vasárnap

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Egész évre 8 K, féltre 4 K,
negyed évre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér

A munka megbecsülése.

A magyar társadalomnak talán egyik legkirívóbb hibája, hogy nálunk a munka nem részesül olyan tiszteletben, mint más államokban. Nem a balkán-államokat értjük, hanem azokat, a melyekben az ipari és mezőgazdasági termelés, valamint a forgalom fejlett színvonalon állanak. Mi csak politizálni tudunk, de dolgozni nem. A legutolsó falusi kovácsműhelyben többet fecseregnek a napi politikáról, mint másutt egy nagy városban. Mert nálunk mindenki azt hiszi magáról, hogy tót fakanállal ette a politikai bölcsességet. Ez az a tudomány, amelyhez, nálunk mindenkiért, jobban mondva, amelyhez mindenki többet ért, mint akár a miniszterek. A társas érintkezésnek ez az egyetlen beszéd tárgya, amelyet mindennap újra be kell vennünk, ha százszor megcsömörlünk is tőle.

Még a művelt elemek között is ritkán esik szó irodalomról, művészetről, gazdasági társadalmi szociológiai kérdésekről. Aki az iskoláit jól-rosszul elvégezte, az könyvet alig vesz többet kezébe. Kit érdekelne a történelem, a földrajz, a nyelvészet, vagy épen a természettudomány. Arra valók a tudósok, foglalkozzanak vele. Nekünk elég, ha naponként elolvassunk egy vagy

több hirlapot, van abban dióhéjba szoritva költészet, irodalom tudomány és mindenekelőtt — politika. Ez kell a magyarnak; sajnos, csakis ez. A többivel nem törődik. Ha valamit nem tud, megnézi a legsziklonban, vagy megkérdi a lap szerkesztőségét, majd megfelel ez szerkesztői üzenetben. Még fényesebb berendezésű lakásban is alig találunk könyvtárat. Pedig ha az emberek többet foglalkoznának tudományal vagy gazdasági kérdésekkel, akkor kevesebb alkalom nyílnék embertársain becsmélésére, kevesebb volna a harag és gyűlölködés közöttünk.

Mert ez szinte velejár a politizálással. Nálunk nem pusztán elméleti fejtegetés a politikai vita, hanem az indulatok szenvedelmes mérközése. Aki velünk egy politikai nézetet vall, annak azt is megbocsájtjuk, ha egyéni erkölcsé kifogás alá esik. De aki más politika oltárán áldozik, lehet az az egyéni tisztesség mintaképe, mégis becstelen a mi szemünkben. A hazafiságnak pedig egyedül az a mértéke, hogy ki tud nagyobbat rikoltani. Aki politikai portékáját hangos szóval árusítani nem tudja, az nem lehet megbízható ember. Aki mások becsületében nem gázol, az meg épen poltron ember. Ez hozzátartozik a politika kiskatájához, mint a vitézkötés a diszmentéhez.

A politizálás nem az uri osztály kiváltsága. Megtaláljuk azt az alsóbb rétegekben is. A kisiparos vagy kereskedő, mihelyt segéddel dolgozik, már arra törekszik, hogy valamely politikai pártban szerepet játszhasson. A meggyőződés nem sokat határoz; oda-csatlakozik, ahol inkább érvényesülhet. Minél szélsőbb elveket vall az a párt, annál könnyebben akadnak fenn a kisebb ekzisztenciák a rostáján. Másutt csak közkatona lehetne, itt vezérserepet kap. És ez veszedelmesebb reá nézve a mákony nál. Jelentősége tudatában megszedül, tisztos munkáját csak immel-ámmal végzi. A napi munka befejeztével nem a pihenést keresi, hanem a korcsmát, a hol elvtársaival politizálhat. Később már a nappalból is elszakít néhány óracsakát. Villásreggelire korcsmába megy, ebéd után a kávéházat keresi fel. A politika démona csálja, szereplés viszketege hajtja. Oh hány derék iparost és kereskedőt vitt anyagi züllésbe a politika!

Más nemzetek tanuló ifjúsága az iskola padjain csak tanulmányainak él; szabad órában pedig a testedzés nemes kedvtelésének. Nálunk már a középiskolában is politizál a gyereksereg, a főiskolák ifjúsága pedig politikai tényezőnek tartja magát. Hát szép dolog is a lelkesedés; ne is haljon ki

TÁRCA.

Triana.

I.

Mért bántatok, mert szeretem.
Nincsen abból hasznatok.
Mit mulasztok ti el vele,
Ha velem nem gondoltok?

Lám, én tölem szeretkezhet
Bárki is és bárhogyan,
De eszembe soh'se jutott,
Hogy azért én megszóljam.

Ne szóljunk meg soha senkit.
Mert furcsa mű a kerék.
Ma e küllött, holnap amazt
Lepheti be sár, szemét.

II.

Ha nem volna az embernek szíve,
Én Istenem, de boldog is lenne.
A Triánák, tündérlányok
Szeme tüze-fénye
Mennyországot, édes gyönyört
Hiába ígérne.

Ha nem volna az embernek szíve,
Én Istenem, de boldog is lenne.
A Triánák, tündérlányok
Nem okozhatnának
Annyi sulyos, álomtalan,
Lázás éjszakákat.

III.

Mily varázs van szemeidben,
Oh csodás Triána,
Hogy a csillag is megbámul,
Ha meglát utjába? . . .
Minél többször látom őket;
Annál szebb a fényük . . .
Tündérrege Ezeregyéj . . .
Nincs oly igézetük.

Honnan szedted azok fényét,
Bübájós Triána?
Hisz' azokból egymagokból
Egy mennyország válna . . .
A mennyország sem rejteget
Több gyönyört magába,
Mint a te két csodás szemed,
Isteni Triána!

IV.

Komor, sötét, ködborított
Éj vár reám, jól tudom.
Csillag fényét, égderűjét
Látni már én nem fogom.

Mert mikorra megértenéd
Talán szívem s szerelmem:
Akkora a szomorúfűz
Ága föld be már engem.

V.

Feldultad lelkemet,
Mely csak érted égett.
Megölted szívemet,
Mely csak érted epedt.

Mi volt az én bűnöm,
Hogy így kell bűnhődnöm,
Hogy örök kárhozat,
Örök éj rám szakadt?

Mi volt bűnöm? Mond meg,
Amikor kivüled
Soha, egy percben sem
Mást még nem szerettem.

Az a kicsiny dolog,
Az volt az a nagyok? . . .
Miattad követtem.
Azt is el, szerelmem.

VI.

Végre elért hát alkonyam . . .
Jó éjszakát. Isten veled!
Megszűnnek már szenvedésim:
Hülni érzem a szívemet.

Nem rettegek az órától,
Mely ellopja majd életem.
Sőt örömmel várom, lesem . . .
Hisz oly fáradt már mindenem.

De egy aggaszt, hogy sírlakom
Sem hozza meg nyugalمامat.
Jól tudom, hogy e bohó szív
Érted dobog még ott is majd.

VII.

Páratlan vagy te e kerek földön.
Hozzád fogható szép nem él itt több.
A többi árnyék. Te úgy kiválaszt,
Mint krisantémum a virágok közt.

az soha az ifjuság szivéből. De mégis jobban szeretnék, ha az ifjuság többet tanulna és kevesebbet politizálna. Talán az életben is könnyebben megállaná a helyét.

Amde, kik az ideáljai? A tudósok talán? a feltalálók, a munkástársadalom kiváló egyéniségei? Dehogyan a politikusok! Mindegyik egy választókerület mandátumát véli tarsolyában. Ezért nem akar iparos vagy kereskedő lenni, mert hiszen ezek nem „uripályák. Azért olyan nagy az elégedetlenség nálunk, mert csupa tévedt ekzisztenciából áll a társadalom. Minél kevesebb munkával megélni — ez a törekvés észlelhető lépten-nyomon. A munkának nincs meg az a tisztelete, mint más nemzeteknél, hol a politikát a hivatalos politikusokra bizzák. Sehol a világon nincs annyi s olyan fényesen berendezett kávéház, mint minálunk. És ezek a kávéházak napestig tele vannak dologkerülő, tereferelő emberekkel, a kik mind a haza sorsán rágódnak, de azt nem gondolják meg, hogy minden nemzeti nagyságnak alapja a becsületes munka, mely talán kisajtolja a verejtéket, de gyümölcsöző eredménnyel jár, megélhetést, vagyont, hírnevet, tisztességet ad az egyénnek; az államnak pedig erőt és hatalmat. Mikor ébredünk mi ennek a tudatára? x.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Rack Péter ügyvédjelölt eljegyezte Trebitser Irma kisasszonyt, Trebitser Sándor asztalosmester leányát Kulán.

— **A kulai iparos dalárda** ma vasárnap tartja szüreti mulatságát a Spiller-féle vendéglőben.

— **Tanítóválasztás Cservenkán.** A cservenkai ág. ev. iskolánál megüresedett két tanítói állást a napokban töltötték be. Guttwein Ádám szeghegyi és Freund János péterrévi tanítókat választották meg nagy többséggel.

— **Rákóczi szobrára.** Bbodrog vmegye közgyűlése a m. héten 1000 K-át szavazott

meg a Zomborban felállítandó Rákóczi-szobor alapja javára.

— **Birói áthelyezés.** A hivatalos lap közli, hogy az igazságügyminiszter dr. Korpássy Gyula topolyai kir. albirót a szegedi kir. ítélőtáblához tanácsjegyzővé nevezte ki, illetve helyezte át.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A zombori óbecsei h. é. vasut r. t. szept. 28-án d. u. 2 órákor Budapesten rendkívüli közgyűlést tart, amelyen többek között a megüresedett igazgatósági helyeket is betöltik.

— **Polgári iskola Bácsalmáson.** A bácsalmási értelmiség körében mozgalom indult meg az iránt, hogy ott polgári iskolát létesítsenek. Az új intézet egyelőre magánjellegű lenne, azután pedig az állam venné át. Az üdvös mozgalomnak, mint értesülünk meg lesz az eredménye.

— **Ünnepel a magyar posta.** A magyar posta, ez a nemes intézmény az idén ünnepli 40 éves önnállóságát. Hazai postánk büszke lehet magára, pontossága, megbízhatósága és majdnem tökéletessége révén bátran kiállhat a világ elé. A régi postai szervezetből ma már egy hatalmas intézmény fejlődött.

— **Polgári iskola Topolyán.** A topolyai helyi lap írja: Feltétlenül biztos forrásból tudjuk, hogy gróf Apponyi vall. és közokt. miniszter a topolyai polgári iskola felállítását mellett döntött. Ilyenformán csak rövid idő kérdése, hogy az államépítészeti hivatal megkezdje az épülettervek készítését, úgy, hogy tavasszal magára az építésre kerül már a sor. Igaz örömmel tölt el bennünket az a jóleső tudat, hogy Balogh Ernő országgy. képviselőnk buzgalma, melylyel a miniszternél járt topolyai küldöttség kérelmét támogatta, meghozta a kívánt eredményt és Topolya művelődésének új és hatalmas tüzhelye fogja hirdetni Topolya haladását. Reméljük, község és lakosság válllatve fognak buzgólni a teljes siker előmozdításán azzal, hogy a minél egészségesebb és minél megfelelőbb épületbe minél több gyermek járjon. — Hát Kula mit reméljen?

— **Lóverseny.** A Magyar Lovaregylet fenhatósága alatt a „Bácsbodrog vmegyei gazdasági egyesület“ Zomborban 1907. évi október hó 12-én és 13-án rendezti őszi lóversenyét. — A díjakhoz a földművelésügyi m. kir. miniszter, az urlovasok szövetkezete, Bbodrog vármegye valamint Zombor szab. kir. város közönsége járulnak hozzá.

— **Az óbecsei polg. iskola** államosítása. Óbecsei közs. iskolaszék a napokban ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a polgári iskolának állami intézette való átalakítása iránt megteszi a még szükséges intézkedéseket.

— **Községház építés és vendéglőátalakítás.** Martonos község a 42.105.26 K-val előirányzott községházépítésre és a régi nagyvendéglő 7.894.74 K-val engedélyezett munkálataira szept. 21-én versenytárgyalást tartott.

— **Hadgyakorlatok Magyarországon.** Hivatalosan jelentik, hogy a jövő évi nagy gyakorlatok Magyarországon lesznek; eddig azonban a hadgyakorlati terület kiválasztása tekintetében véglegesen döntés nem történt, de valószínű, Magyarország déli részében, Bácskában lesz a gyakorlat. Ez a híradás annyiban érdemel figyelmet, hogy négy év óta Magyarországon nem volt hadgyakorlat, egyrészt a politikai válságok maszrészét az ezekkel összefüggő ujonchiány miatt.

— **A szabadka-gombos-palánkai** h. é. vasut műszaki munkálatai serényen haladnak és miután a finanszírozás kérdése is megoldottnak tekinthető, valószínű, hogy az építést a tavasszal megkezdheti az engedélyes Gferer, Schoch és Grossmann bpesti vállalkozó cég. A f. é. március 18-án megtartott engedélyezési tárgyalás alkalmával a tervezett vasut építési tőkéjét 11,400.000 K-ban vagyis pályakilométerenként 85.074 K-val állapította meg a bizottság. A Gombosnál létesítendő vasuti Dunahid próba-fúrásai folynak. A tervezett vasut két önálló vonalrészről áll, ugymint a szabadka-gombosi és a gombos-palánkai részről. Ez utóbb említett vonal a Gombostól 10 km.-re eső Bácsordas állomáshoz ágazik ki a szabadka gombosi irányból. Minthogy az 1904. évi XVI. t. c. értelmében a gombos-erdődi Dunahid a közel jövőben megépítendő, új helyi érdekű vasut nem a meglévő Gombos állomáshoz, hanem az előtte egy km. távolságban a máv. által megépítendő Ujgombos állomáshoz fog csatlakozni. Arra az esetre pedig, ha a h. é. vasut előbb megépülne, mint az említett Ujgombos állomás, a csatlakozáshoz szükséges ideiglenes létesítmények költségeit a h. é. vasut fogja viselni. A szabadka-bácsordasi vonal 87.6 km., az ujgombos ujalánka-dunaparti vonal pedig 46.4 km. az egész hálózat tehát 134 kilométer hosszú.

— **Vasutépítési előmunkálati engedélyt** nyert Gferer, Schoch és Grossmann bpesti építővállalkozó cég a Bbodrog vármegyei h. é. vasut óbecse-ujvidék-titeli vonalának Titeli állomásától a Tisza folyó áthidalásával Rudolfsgrud, Perlasz, Románecska, Németecska és Felsőmuzsla községek határain át a szeged-nagykikinda nagybecskerek h. é. vasut Nagybecskerek állomásáig vezetendő szabványos nyomtávu, gőzmozdonyu h. é. vasutvonala.

Örülhet ki lát. És boldog lehet.
Boldog, hogy téged látott valaha.
En is az vagyok, hogy rád akadtam . . .
Bár érzem: enyém nem lehetsz soha!

Páratlan szép vagy. Égi jelenség.
A Teremtőkéz mindent rád adott:
Szépséget, bűbajt, varázs-kelmelet,
Hogy meghódítsad ezt a világot . . .
Érted kutatóit nyugtalan lelkem;
Érted fürkésztem kezdettől fogva;
Im rád akadtam, im rád találtam:
S enyém, érzem: még sem lehetsz soha!

Nem; mert végtelen űr van közöttünk.
S ha be is tudná futni szerelmem:
Az út közepén egy vészmadár áll,
Mely visszalökne engem kegyetlen . . .
Igy csak messziről esodálhatlak én,
Rád gondolva e létben mindenha;
Vágyva szüntelen azt a szerelmet,
Mely, érzem: enyém nem lehet soha!

VIII.

Feladom a harcot.
Nem bírom ki tovább.
Te győztél: légyen hát
Tied a babérág.

Meggyőztél. De hát ezt
Előre sejthettem . . .
Hisz vesztés voltam már,
Mikor — meg se kezdtem.

Juhász István.

Sose halunk meg!

Szombat éjjel van . . . — Természetes tehát, hogy a füstös alacsony lebuji tömve van emberekkel. Kérges kezű munkások isszák el el egy heti keresményüket, hogy aztán a következő héten legyen okuk átkozni a munkaadók kizsákmányolását. — Az egyik asztalnál, szemben az ajtóval különösen hangos a társaság . . . Az asztal tele van boros és pálinkás üvegekkel; olyik egészen üres — olyik pedig még meg sincs kezdve. — Egy elázott ember kidülledt szemekkel, borgőzös szájjal orditozva magyaráz a társainak. Én mondom nektek, hogy legnagyobb nyűg a nyakunkon az asszony, meg a sok gyerek, ha asszony nem volna, vígán élhetnők a világunkat, az is hunczut, aki az asszonyt kitanálta! . . .

Mér vettél hát magad mellé asszonyt, ha ugy nem kívánod látni még a fajtáját se? Kérdezi a mellette ülő, akinek a szeméin még látszik, hogy némiképpen ura az eszének. — Mér? Hát azért, hogy legyen valaki, aki mossa az ingemet, ha piszkos leszek, megfőzze az ebédemet, ha megéhezek. — Igyunk cimborák! E percben kinyílt az utcaajtó és a küszöbön megjelent egy csapat fázó asszony. A szobából kitórluló meleg pára megfagyva, mint millió gyémánt-csep röpködött a levegőben, glóriát képezve az asszony feje fölött, aki mintául szolgálhatott volna a szenvedő madonna szobrához.

— Lassu vontatott lépésekkel, mint a ki nehezen bírja cipelni az élet terhét közeledett az asztalhoz. Fázós, télős hangon szólt oda a lármás mulatóhoz, aki ép e pillanatban emelte magasra a teli boros üveget: János, elmúlt éjtél, gyere haza — várnak a gyerekek, fáznak is, éheznek is — várják az apjukat. Erigy haza, no János, kiált az egyik vad röhejjel. Érted jött az asszony, haza muszáj menni, — mert különben borsóra térdelsz. Csak azért sem megyek, ordított János, nekem bizony nem parancsol egy asszony! — Nem akarok én neked parancsolni, válaszolt szeliden az asszony. Csak éppen kérlek — igen szépen kérlek — gyere velem haza — félnek a gyermekek, ha nincs otthol az apjuk.

Az már más — ha szépen kérnek, velem lehet beszélni. Szerbusz asszony, azt a kutya-fáját ennek a hunczut világnak. Igyál no! — Huzz egy nagyot. — Azzal már az asszony szájához nyomta a boros üveg száját.

Nem kell, nem ihatnék, szabódott a szegény asszony. Iszol asszony, juszt is iszol, különben nem látsz holnap reggelig. — A szegény meggyőztött lélek, undorodva ivott az ura borából, jól ismerte, tudta, hogy két napig nem látja ha ellenkezik vele, pedig hát odahaza két kis poronty ritt a kenyér után. — Ezt már szeretem, röhögött a részeg ember, ugy szép az asszony, ha engedelmes. Látjátok-e cimborák, így kell a fehérsépet dresszírozni.

Nagy nehezen felállt az asztaltól és tán-

— **Ministeri elismerés.** Szép elismerésben részesült Göndör Ferenc óbecsei tanító, a Bbodrogymegyei tanítószövetség elnöke. A nevezett tanítóhoz ugyanis a vallás- és közoktatásügyi minister a következő levelet intézte a megyei kir. tanfelügyelőség útján: „4203 sz. *Tekintetes Göndör Ferenc úrnak rkat. népiskolai tanító Óbecse.* A nagyméltósági vallás és közoktatásügyi mk. minister úr f. hó 2-án 85891 sz. a. kelt rendeletével megbízni méltóztatott, hogy Tekintetességnek a lakosság anyagi helyzetének javítására irányuló közhasznú sikeres munkásságáért a Minister úr köszönetét és elismerését nyilvánítsam. Amidőn ezen magas megbízásnak örömmel teszek eleget, a magam részéről is köszönetemet nyilvánítom áldásos munkásságáért és arra kérem, hogy ezen munkásságát kedves magyar hazánk lakosságának és ezáltal közvetve hazánk érdekében is tovább folytassa. Kísérje ezen magasztos munkásságát teljes siker és koronázza azt azok hálaja és elismerése kiknek érdekében ezen hazafias munkásságát kifejté. Zombor, 1907 szept. 13. Hazafias üdvözléssel A kir. tanfelügyelői hiv. vezetőjével megbízva Faragó János kir. s. tanfelügyelő.

— **Temesvárról írják nekünk:** F. évi szept. 26–30-ig bezárólag meg fog tartatni a temesvári őszi vásár. A délmagyarországon uralkodó takarmányhiány folytán a gazdák törekedni fognak arra, hogy úgy szarvasmarha- valamint lóállományukat eladják s csakis a föld megmunkálására okvetlenül szükséges állatokat megtartsák. Ennélfogva általános azon nézet, hogy nevezett vásár alkalmával nagy felhajtás lesz szarvasmarhában s lovakban egyaránt. Habár az okok, melyekből élénk vásárt forgalomba következtetni lehet, nem örvendetesek, az iparosok részére készítményeik értékesítését illetőleg is jó üzletre számíthatnak, mert Délmagyarország gazdanépe ezen vásár alkalmával szokta beszerezni a félre szükséges legkülönfélébb cikkeket s mert ezen vásár különben is a legfontosabbak közé tartozik.

— **Birtokhatárok megjelölése.** Az orsz. kataszteri felmérés munkálatainak során gyakran mesélik, hogy az érdekelt közönség a birtokhatárok megjelölése tekintetében és különösen a parcellázások eseteiben elmulasztja az új birtokhatároknak határjelekkel való állandó megjelölését, amiből sok zavar s igen sok esetben pereskedés támad. A földművelésügyi miniszter ennélfogva körrendeletben felhívta most az összes községek elöljáróságait és a városok tanácsait, hogy a birtokhatár megjelölésére alkotott vmegyei szabályrendeletet tartsák be s ez év végéig

torgó léptekkel követte az asszonyt aki egy tekintetre sem méltatva az ura társait, kilépett az ajtón a fehér, hideg-havas éjszakába.

Azután kézen fogta és vezette haza, abba a nyomoruságos kis pince lakásba. De hát ez nem ment olyan könnyen, mint a szegény asszony gondolta. Az ura minden pálinkamérés előtt nagy hajlandóságot mutatott a pihenésre, utoljára pedig a járda szélén nagy halmazban összekapart hőtömegbe feküdt bele, égre-földre esküdözve, hogy ő most odahaza fekszik az ágyában, és szörnyen megharagudott az asszonyra, aki őt ebből a pelyhes ágyból kiráncigálta. Vége lett ennek a kálvária járásnak is, nagy nehezen hazaérték, ahol két éhes gyermek összebujva, dideregve várta az anyját.

János, szólt könnyörgő hangon az asszony, add ide a pénzedet, kenyeret kell venni a gyerekeknek, egy kis húst is akarok sütni.

Az ember bután bámult az asszonyra. — Add ide no, ismétli az asszony, ha nálad marad, holnap estére egy krajcárunk se lesz.

— Nem kell ahhoz a holnap este, mivel hogy már most sincs egy megveszekedett fityingem sem, — azzal, mint aki egy jó viccet mondott, röhögött. Teremtő istenem, tört ki az asszonyból a kétségbeesés, — hova tetted ember, az egész heti bért. Elvitte a kártya meg a bor, dadogta a részeg és tántorgó léptekkel ment az ágyához, ahol végignyulva, hortyogó álomba esett.

Az asszony nem akart hinni a füleinek.

tegyenek jelentést arról, vajjon a szabályrendeletben megkívánt határjelzések felállítottak-e?

— **Ingyenes himlő elleni oltás.** Bécsben fellepett himlő járvány következtében megyénkben is el lett rendelve az általános himlőoltás. Községünkben f. hó 26-án kezdik meg az ingyenes himlőoltást a régi község háza épületében, a szolgabírói hivatal mellett. — Azontúl hetenként 3-szor, vasárnap, kedd és csütörtökön, mindenkor d. e. 8–9 óra között lesz ugyanazon a helyen az oltás.

— **Vásár.** Oroszlámos községben a legközelebbi országos vásár f. hó 29 helyett október 6-án fog megtartatni és arra mindenféle állat felhajtható.

— **Uj huszokoronás bankjegyek.** Az Osztrák Magyar Bank új huszokoronás bankjegyeket bocsát ki. A jelenleg forgalomban levő huszokoronás bankjegyeket bevonja s kibocsátja az új bankjegyeket, amelyeknek elkészítését már munkába is vették, úgy hogy az új bankjegyek nemsokára forgalomba kerülnek.

— **Az iskolaév kezdetén** bizonyára nagyon fontos ujjal arra figyelmeztetni, hogy gyermekeknek, akik amugy is nem ritkán szellemileg túlerheltetnek, ne adjunk olyan italokat, melyek az idegeket izgatják s így az egészségre kártékonyan hatnak. Ezek közé az alkoholokon kívül elsősorban a gyarmatkávé tartozik, a melyet, egy híres orvos kijelentése szerint, iskolaköteles gyermekeknek egyáltalán nem volna szabad adni. Ez nem szükséges. A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé kitűnően pótolja azt! Azt a csekély fáradságot, mely ennek külön elkészítésével jár, csakhamar gazdagon jutalmazza kedveseink viruló egészsége. A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé könnyen emészthető, vérképző s erősítő, azonkívül sajátos előállítási módja révén igen kellemes kávézamatallal bír, melyre mindenki csakhamar reászokik. Mindenesetre elővigyázattal kell élni a bevásárlásnál a számos értéktelen utánzat miatt. Kerjünk mindig kifejezetten a „Kathreiner” és csak zárt eredeti csomagokat fogadjunk el ezzel a névvel és Kneipp-páter arckép védjeggyel.

Gabona árak: Budapestben:		
Buza október	—	11.31
Zab	—	8.04
Tengeri 1908 májusra	—	6.80
Kulán:		
Buza	—	10.30
Zab	—	7.20
Csöves Tengeri	—	2.90

Házasság

27 éves izr. vallású férfirokonom részére, ki egy előkelő fővárosi régi vállalat tulajdonosa, keresek csakis rokoni szíveségből házasság céljából vidéki gazdag családdal ismeretséget. Szíves ajánlatokat titoktartás biztosításával Hegyi Lajos címén, Budapest, Kertész utca 39 sz. kérek. 1-2

Odament az urához, kikutatta minden zsebet, csak amikor egy krajcárt sem talált benne, akkor lett előtte bizonyossá a holnap kétségbeesztő nyomorusága.

Ránézett két ártatlan gyermekére, a kik nagy bámuló szemekből kicsorduló könnyeken nezték az anyjukra, várva a jó puha kenyeret, amivel éhségüket lecsillapítják és a meleg szobát, amely kicsiny testük dermedtségét felolvasztja. Az asszony pedig csak bámult maga elé szóltanul, tanácstalanul, agyában halványan kezdett derengeni egy minden szenvedést megváltó gondolat. Egyszerre testet öltött a gondolat és az örültek mosolyával látott a munkához. Bedugta a kályha-csővet, ajtó, ablakhasadékot rongyokkal és elővette azt a kevés szenet, amivel estebédjét akarta megfőzni, egy pléh edényre tette s meggyújtotta a szoba közepén. A két kis gyermek boldogan guggolt a tűz körül. Kicsiny kezüket föléje tartották, s mosolyogva tapsoltak, amint a hideg lassanként elszállott testökből, hogy helyet adjon a jótékony melegnek. A szoba lassan kezdett megtelni folyó füsttel, az anya magához emelte két kicsiny magzatát a kik a jótékony meleg hatása alatt ölébe hajtott fejfel aludtak és várta a megváltó halált. Az ember pedig megfordult az ágyon, egy nagyot rugott a lábával, bizonyára azt álmodta, hogy ott iszik a lebujsban cimboráival, mert kurjantó hangon elküldte magát. Tyu haj! Sose halunk meg! Pedig akkor már a fél lábával a más világon volt.

— **Üri-, női- és gyermek-cipők** első-rangu gyártmány, nagy választékban, Kardos J.-nél Kulán.

Pályázati hirdetés.

Óverbáson megürült egy 800 K készpénzfizetés és ingyen ruházattal dotált rendőrfelügyelői állás. A szabályszerűen felszerelt kérvény *e hó 30-ig* a községi elöljáróságnál benyújtandó. Óverbász 1907 szept. 15.

Óverbázi elöljárók

7142 sz. 1907

Pályázati hirdetés.

Csantavér községben megüresedett községi *végrehajtói* állásnak pályázat útján leendő betöltése céljából ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 600 K.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezüleg írt pályázati kérvényeiket felszerelve hozzám *szeptember 28-ig* annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe nem vétetnek. Topolya, 1907 szept. 2.

Császár Jánosgyátró

1907. El. 76. 14

Arlejtési hirdetés.

A kulai kir. járásbírósirodája és fogház helyiségeinek fűtésére 1908 évben szükséglenő összesen 78.62 köbméter jó minőségű, egészséges, száraz, minden korhadástól mentes fiatal cserhasáb *tűzifa* szállításának biztosítása végett a kulai kir. járásbírósirodája vezetője *clé f. é. szeptember 30-án* d. e. 9 órájára nyilvános szóbeli árlejtést tűzök ki.

Arlejtetni szándékozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt a bíróság vezetőjének kezéihez 60 K készpénzt bantatpénzüll letenni.

A szállításra megállapított feltételek naponta d. e. 9–11 óráig az I. sz. jegyzői irodában megtekinthetők.

Kula, 1907 szept. 11.

dr. Martiss János

adv. alhíró a sz. bíróság részéről

4357 sz. 1907.

Pályázati hirdetés.

Ujverbász községben lemondás folytán üresedésbe jött es évi 600 K-val javadalmazott községi *díjnoki* állásra *szeptember 30-iki* határidővel pályázatot hirdetvén, felhívom a pályázni óhajtokat, hogy minősítési és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt sajátkezüleg írt kérvényeiket a fenti határidőig hozzám nyujtsák be.

Kula, 1907. szeptember 16.

Satrilich Béla

főszolgabíró

1-2

HÁZ-ELADÁS

A Szent-István utcában 350 szám alatt levő házamat — mely áll öt szobából az összes szükséges mellék-helyiségekkel — folyó évi november 1-ére bérbeadom esetleg el is adom

Dr. KÖNIG-SOMA

ügyvéd, Kulán

Árverési hirdetmény.

Csantavér község előljárósága köz-
hírré teszi, hogy a község tulajdonát
képező *nagyvendéglő* nyilvános árve-
résen *f.é. október 14-én* d.e. 9 órakor
Csantavér község-háza tanácstermében
a legtöbbet ígérőnek 1908 január 1-től
kezdődőleg 3 egymást követő évre
haszonbérbe fog adni. Az árverési
feltételek a jegyzői irodában a hiva-
latos órák alatt megtekinthetők.

Csantavér 1907 szept. 12.

Az előljáróság

Ad 1109 sz. 907.

Ujverbász községe.

Bérbeadási hirdetmény.

Alulírt községi előljáróság Ujverbász
község határában az 1883. évi XX.
t. cz. és a bérleti feltételek mellett
gyakorolható vadászati jogot 1908. év
január 1-től 1913. év aug. 1-éig terjedő
időre nyilvános szóbeli árverés útján
f. évi szeptember hó 25-én d. e. 9
órákor Ujverbász község-háza tanács-
termében legtöbbet ígérőnek bérbe
fogja adni. Az árverési és bérleti
feltételek a község jegyzői irodában a
hivatalos órák alatt betekintethetők.

Ujverbász, 1907. szept. 10.

Wagner György
jegyzőHegel Jakab
bíró**Pályázati hirdetmény**

Őrszállás községnél helyettesi minő-
ségben betöltendő *iruoki* állásra.
Fizetés havi utólagos részletekben
fizetendő évi 800 K.
Pályázók alulírott községi jegyzőhöz
fordulhatnak levélben.
Őrszállás 1907 szept. 10.

Neszmirák Mátyás
jegyző

11967 sz. 1907

TEMESVÁRI VÁSÁR-HIRDETÉS.

Az idei temesvári Szt-Mihály orsz. vásár f. é. szept.
26-tól bezárólag szept. 30-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az orsz.
vásárra szept. 26-tól csütörtök reggeli
5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1907. szept. 3.

A városi főkapitányságtól

BEÉ FERENC főkapitány

Mészárszék bérbeadása Bevonulás miatt mészár-
széket bérbe adom

Emerich János, Kulán

Ajánlás.

Az új tanévre ajánlom t. kartársaim fi-
gyelmébe és pártfogásába a következő ki-
adványaimat:

Szülőföldisme. Első oktatás a földrajz-
ban, Bács-Bodrog megye leírásával és az
új helynevek betűrendes jegyzékével. III-ik
kiadás. Ára kötve 50 f.

Havi tudósító könyvecske magyar és
német nyelven. Ára kötve 20 f.

Ellenőrző könyvecske iparos és keresk.
tanonc-iskolák számára, magyar és német
nyelven. Ára kötve 40 f.

Farsang. Tréfás jelenetek, vigjátékok, bo-
hózatok, humoristikus felolvasások, szavala-
tok és tréfás meghívók gyűjteménye. Mulat-
ságok rendezőinek nélkülözhetetlen könyv.
Nagy albumalaku kiadás, Ára füzve 4 K.

Tanítóknak tetemes árendemény.

Minden 10 koronás megrendeléshez egy
Farsangot *ingyen* mellékelek.

Kulán, 1907. aug. 30.

Tisztelettel

Csajági Bernát tanító

Férfi szabó üzlet átvétel

Jovánovits Károly szabó üzletét a
(Ferenc-József-téren) elköltözése miatt
átvettem és azt ugyanabban a helyiség-
ben saját cégem alatt folytatni fogom.
Kérem erről tudomást venni.

Tisztelettel

Schmidt Ferencz férfi-szabó, Kulán.

Diszitsük lakásunkat télen s kertünket nyáron
valódi *Haarlemi hagymás virágokkal*

Postán beküldött 8 K ellenében portó és
vámmentesen küldjük Ausztria-Magyaror-
szágba a mi legjobban kedvelt *normal*
gyűjteményünket vagy 30 jácínthagymát
üvegek, vagy 40 drbot cserepek esetleg 50
drbot kerti ültetés számára. Vagy egy gyűj-
teményt szobákba 150 darabból, 45 cserép
számára. Vagy egy kerti összeállítást 250
drbból, esetleg egy kerti és szoba össze-
állítást 240 drbból (tartalmaz pompás vá-
lasztékot jácint, tulipán, nárciss, csilla hó-
virág stbból.

Gazdagon illusztrált sok elismerőlevéllel
ellátott főárjegyzék ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebel Züchtere 7

„Huis Ter Duin“ (A. G.)
Nordwijk bei Haarlem (Hollandia)

HÁZ-ELADÁS HAUS-VERKAUF**KADERLE JAKAB**

Torzsan a főutcán levő házát, mely
üzlethelyiségnek is alkalmas, szabad
kézből eladja.
Szintugy eladja a fürdőházi ven-
déglőt is.

verkauft aus freier Hand, sein in
Torzsa in der Hauptgasse gelegenes
Haus, auch für Geschäft geeignet.
Ebenso verkauft er das Badehaus-
Gasthaus.

TIRGRAM-POR az egyedüli szer, mely az **össz-**
szes rovarokat gyorsan és
alaposan kipusztítja; üvegen —.30, —.60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis **Poloskák** ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— K-ért
kapható minden jobb drogériában, fűszer és festékkereskedésben, ahol Tirgram
plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a **TIRGRAM** névre.

Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

KULÁN KAPHATÓ: RÉCSEI MIKSA ÉS BAUER JÁNOSNÁL

Budapesten az egyetlen független ellenzéki nagy napilap

AZ UJSÁG

Előfizetési ára: Egész évre 28 K Fél évre 14 K Negyed évre 7 K
Egy hónapra 2.40 K

Megrendelési cím *As Ujság kiadóhivatala Budapest VII, Rákóczi-út 54*

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán